

Оюу Толгой ХХК

Эрүүл мэнд, аюулгүй ажиллагаа, байгаль орчин,
аюулгүй байдал, орон нутаг

Эрдэст хаягдлын удирдлагын төлөвлөгөө

Эрдэст хаягдал удирдлагын төлөвлөгөө		
Хүчин төгөлдөр болох огноо: 2013.09.01	Баримт бичгийн дугаар: ОТ-10-E13-PLN-0001-М	Хувилбар: 1.2

АГУУЛГА

1	ТАНИЛЦУУЛГА	4
1.1	Зорилго	Error! Bookmark not defined.
1.2	Хэрэглээ	4
1.4	Эхлэх огноо	4
1.5	Эрх мэдэл ба удирдлага	4
2	ХАМРАХ ХҮРЭЭ	5
2.1	Удирдлагын төлөвлөгөөний хамрах хүрээ	5
2.2	Бусад удирдлагын төлөвлөгөөтэй давхцах нь	5
3	ҮҮРЭГ ХАРИУЦЛАГА	5
3.1	Удирдлагын төлөвлөгөөний хэрэгжүүлэхэд гүйцэтгэх гол үүрэг хариуцлага.....	5
3.2	Гол уялдаа холбоо	6
4	ТӨСЛИЙН СТАНДАРТУУД	6
4.1	Монгол улсын холбогдох хууль тогтоомж ба үндэсний стандартууд.....	7
4.2	БОНБНУ-ний шаардлагууд	8
4.3	Монгол улсын засгийн газрын эрх бүхий байгууллагаас тогтоосон бусад үүрэг даалгавар ба шаардлагууд	8
4.4	Холбогдох олон улсын стандартууд ба удирдамжууд	9
4.5	Рио Тинтогийн холбогдох стандартууд	9
4.6	Төслийн холбогдох стандартуудын хураангуй	9
5	УДИРДЛАГЫН ХЯНАЛТУУД	10
5.1	Хаягдлын удирдлагын ерөнхий хандлага	10
5.2	Хаягдлын удирдлагын төлөвлөгөө.....	10
5.3	Хэрэгжилт ба ашиглалт.....	10
6	ХЭРЭГЖИЛТИЙН ХУВААРЬ	16
6.1	Удирдлагын төлөвлөгөөний хяналт шалгалт	16
7	ХЯНАЛТ ШИНЖИЛГЭЭ	Error! Bookmark not defined.
7.1	Хяналт шинжилгээний шаардлагын тойм	16
7.2	Гүйцэтгэлийн үндсэн үзүүлэлтүүд.....	16
7.3	Хяналт шинжилгээний үндсэн үйл ажиллагаа	17
8	СУРГАЛТ	19
8.1	Ерөнхий тойм	19
8.2	Танилцуулах сургалт	19
8.3	Ажил үүрэгт хамааралтай сургалт	19
8.4	Бусад сургалтын шаардлагууд	19
9	АУДИТ, ТАЙЛАГНАЛ	19
9.1	Дотоод хяналт.....	19
9.2	Гадаад аудит.....	19

ОЮУ ТОЛГОЙ ХХК

Эрдэст хаягдал удирдлагын төлөвлөгөө		
Хүчин төгөлдөр болох огноо: 2013.09.01	Баримт бичгийн дугаар: ОТ-10-E13-PLN-0001-M	Хувилбар: 1.2

9.3 Бүртгэл хөтлөлт	19
10 БАРИМТ БИЧГИЙН ХЯНАЛТ	20
Хүснэгтүүд	
Хүснэгт 1: Гол үүрэг, хариуцлага	5
Хүснэгт 2: Удирдлагын үндсэн хяналтууд	13
Хүснэгт 3: Гүйцэтгэлтийн үндсэн үзүүлэлт – Эрдэст хаягдлын удирдлага	16
Хүснэгт 4: Хяналт шинжилгээний үндсэн хэмжүүр	18

Эрдэст хаягдал удирдлагын төлөвлөгөө		
Хүчин төгөлдөр болох огноо: 2013.09.01	Баримт бичгийн дугаар: ОТ-10-E13-PLN-0001-M	Хувилбар: 1.2

1. ТАНИЛЦУУЛГА

1.1 Зорилго

Энэ удирдлагын төлөвлөгөөний зорилго нь:

- удирдлагын төлөвлөгөөний цар хүрээг тодорхойлж, бусад удирдлагын төлөвлөгөөнүүдтэй холбогдох харилцан үйлчлэлийг тогтоох;
- албан тушаалтан, түүний үүрэг хариуцлагыг тодорхойлох;
- тус удирдлагын төлөвлөгөөнд хамааралтай төслийн стандартуудыг тоймлох;
- энэ удирдлагын төлөвлөгөөнд хамааралтай төслийн үүрэг амлалт, ашиглалтын журам, удирдамжуудыг тодорхойлж, тус төлөвлөгөөнд анхаарлаа хандуулж буй Оюутолгойн байгаль орчны бодлогын шаардлагуудыг тусгайлан заах;
- гүйцэтгэлийн гол үзүүлэлтийг (ГҮҮ) тусгасан мониторинг болон тайлагналтын журмуудыг тодорхойлох;
- сургалтын хэрэгцээ, шаардлагыг тодорхойлох;
- Шаардлагатай үед, тус Эрдэст хаягдлын удирдлагын төлөвлөгөөний хэрэгжилттэй хамааралтай материал, систем, үйл ажиллагааны журам ба бусад мэдээллээр хангах.

1.2 Хэрэглээ

Энэхүү удирдлагын төлөвлөгөөнд дурдсан шаардлагыг Оюутолгойн бүх үйл ажиллагаанд, тэр дундаа гэрээт ажилтнуудын үйл ажиллагаанд мөрдөнө.

Тус удирдлагын төлөвлөгөөг Рио Тинтогийн 2008 оны 12 сард гаргасан Байгаль орчны стандарт – Химийн реактив эрдэст хаягдлын хяналтад үндэслэн гаргасан.

1.3 Эхлэх огноо

Тус удирдлагын төлөвлөгөөг 2013 оны 1 сарын 1-нээс эхлэн хэрэгжүүлнэ.

1.4 Эрх мэдэл ба удирдлага

Оюутолгойн Гүйцэтгэх хороо тус Удирдлагын төлөвлөгөөг 2013 оны 9 дүгээр сарын 1-нд баталсан.

Оюутолгойн Эрүүл мэнд, аюулгүй ажиллагаа, байгаль орчин, аюулгүй байдал, орон нутаг (ЭМААБОАБОН)-ийн Ерөнхий менежер тус удирдлагын төлөвлөгөөг эзэмшинэ. Төслийн бүтэц, дүрэм журамд орсон өөрчлөлтийг тусгахаар илүү ойр ойрхон давтамжтайгаар хянан шинэчлэх шаардлагатай болоогүй л бол тус Удирдлагын төлөвлөгөөг хоёр жил тутам хянаж, төлөвлөгөөн нэмэлт өөрчлөлт, шинээр мэдээлэл оруулах шаардлагатай эсэхийг тодорхойлно. Энэхүү Удирдлагын төлөвлөгөөнд өөрчлөлт оруулах аливаа хүсэлтийг Өөрчлөлтийн Удирдлагын журамд заасны дагуу хянуулж, батлуулна.

Эрдэст хаягдал удирдлагын төлөвлөгөө		
Хүчин төгөлдөр болох огноо: 2013.09.01	Баримт бичгийн дугаар: ОТ-10-E13-PLN-0001-M	Хувилбар: 1.2

2. ХАМРАХ ХҮРЭЭ

2.1 Удирдлагын төлөвлөгөөний хамрах хүрээ

Энэхүү удирдлагын төлөвлөгөө Оюутолгойн гол болон гэрээт компаниудын бүх үйл ажиллагаанд хамааралтай болно.

Эрдэст хаягдал нь хаягдал болон хөрс хуулалтын чулуулаг, хүдрийн хаягдал ба төв дулааны цахилгаан станцын үнс зэргээс бүрдэх ба үүнийг хаягдал чулуулгийн овоолгод (ХЧО) хүчил үл үүсгэх хаягдал байдлаар хаяж, тэдгээрийг тус овоолго дээр капсул болгон хаалтын үйл ажиллагааны дараа газрын гадаргуугаас тусгаарлах юм.

Тус удирдлагын төлөвлөгөөнд лицензит талбайн гадна ба дотор явагдаж буй гол ба гэрээт компаниудын бүх үйл ажиллагааг хамруулсан. Гэрээт гүйцэтгэгчдийн хэрэгжүүлэх үйл ажиллагааг гэрээт гүйцэтгэгчийн удирдлагын хүрээнд тусгасан (лав: ОТ-07-PLN-9001).

2.2 Бусад удирдлагын төлөвлөгөөтэй давхцах нь

Энэ удирдлагын төлөвлөгөө нь Оюутолгойн Байгаль орчин, Нийгмийн Удирдлагын Төлөвлөгөө (БОНМТ)-ний ерөнхий бүтцэд тодорхойлогдсон төслийн Ашиглалтын шатны удирдлагын багц төлөвлөгөөний нэг хэсэг юм. (ОТ-10-PLN-0003).

Тус удирдлагын төлөвлөгөө нь дараах хэд хэдэн удирдлагын төлөвлөгөөтэй давхцдаг:

- Онцгой байдлын үед авах арга хэмжээний (лав: ОТ-12-PLN-0011) төлөвлөгөөтэй гадаргын болон гүний усны эх үүсвэрийн ослын хэмжээний бохирдолттой холбоотойгоор;
- Газар ашиглалтын удирдлагын төлөвлөгөөтэй (лав: ОТ-10-E9-PLN-0001) хөрсний удирдлага болон эвдэрсэн газрын нөхөн сэргээлттэй холбоотойгоор;
- Усны эх үүсвэрийн удирдлагын төлөвлөгөөтэй (лав: ОТ-10-E10-PLN-0001) Хаягдал чулуулгийн овоолго (ХЧО) болон Хаягдал хадгалах байгууламжийн (ХХБ) усны эх үүсвэрт үзүүлж болзошгүй нөлөөлөлтэй холбоотойгоор;
- Уурхайн хаалтын төлөвлөгөөтэй (лав: ОТ-10-E9-PLN-0002) Хаягдал хадгалах байгууламж болон Хаягдал чулуулгийн овоолгын нөхөн сэргээлттэй холбоотойгоор тус тус давхцдаг.

3. АЛБАН ТУШААЛТАН, ТҮҮНИЙ ҮҮРЭГ ХАРИУЦЛАГА

3.1 Удирдлагын төлөвлөгөөг хэрэгжүүлэх гол албан тушаалтан, түүний үүрэг хариуцлага

Тус төлөвлөгөөг хэрэгжүүлэх гол албан тушаалтан, түүний үүрэг хариуцлагыг доор тоймлон харуулав.

Хүснэгт 1: Гол албан тушаалтан, түүний үүрэг хариуцлага

Албан тушаал	Үүрэг хариуцлага
Эрүүл мэнд, аюулгүй ажиллагаа, байгаль орчин,	<ul style="list-style-type: none">• Эрдэст хаягдлын мониторинг, нөлөөлөл бууруулах арга хэмжээ, судалгаа болон боловсруулалтын үйл ажиллагааг хэрэгжүүлэхэд шаардлагатай эх үүсвэрээр хангах.

ОЮУ ТОЛГОЙ ХХК

Эрдэст хаягдал удирдлагын төлөвлөгөө		
Хүчин төгөлдөр болох огноо: 2013.09.01	Баримт бичгийн дугаар: ОТ-10-E13-PLN-0001-M	Хувилбар: 1.2

аюулгүй байдал, орон нутгийн ерөнхий менежер	
Байгаль орчин, байгалийн олон янз байдлын менежер	<ul style="list-style-type: none"> • Жилийн Байгаль орчныг хамгаалах төлөвлөгөө, орчны мониторингийн хөтөлбөрийг боловсруулж, хэрэгжүүлэх. • Жилийн турш эрдэст хаягдлын хувьд гаргасан аливаа ололт амжилтыг тодорхойлсон жилийн байгаль орчны тайланг боловсруулах. • Хэлтсийн менежерүүд болон гол гэрээт гүйцэтгэгчдэд Эрдэст хаягдлын удирдлагын төлөвлөгөөг хэрэгжүүлэхэд туслалцаа үзүүлэх.
Ус, хаягдлын багийн ахлагч	<ul style="list-style-type: none"> • Эрдэст хаягдлын Байгаль орчны мониторингийн жилийн төлөвлөгөөг боловсруулах. • Байгаль орчин, ногоон хөгжлийн яаманд өгөх байгаль орчны жилийн тайлангийн судалгаа, мониторинг, нөлөөллийг бууруулах үйл ажиллагааг тусгасан эрдэст хаягдлын тухай хэсгийг боловсруулах. • Оюутолгойн хэлтэс болон Гол гэрээт гүйцэтгэгчдийн ажлын байруудад тус удирдлагын төлөвлөгөөний шаардлагын дагуу тогтмол аудит, мониторинг хийх. • ОТ-н эрдэст хаягдал, хүчиллэг чулуулгийн урсац болон овоолгын Удирдлагыг хэрэгжүүлэх нэгдсэн төлөвлөгөөг хэрэгжүүлэх.
Ил болон далд уурхайн хэлтсүүд болон гол гэрээт гүйцэтгэгчдийн менежерүүд	<ul style="list-style-type: none"> • Үйл ажиллагааг энэ удирдлагын төлөвлөгөөний дагуу явуулах. • Эрдэст хаягдлын үйл ажиллагааг мэргэшсэн боловсон хүчнээр хийлгэх. • Бүх осол, зөрчлүүдийг тайлагнаж, тэдгээрт зохих ёсоор магадлан шинжилгээ хийх. • ОТ-н эрдэст хаягдал, хүчиллэг чулуулгийн урсац болон овоолгын Удирдлагыг хэрэгжүүлэх нэгдсэн төлөвлөгөөний үйл ажиллагааны талыг хэрэгжүүлэх.
Ажлын байрны ахлах ажилтнууд/ахлах мэргэжилтнүүд	<ul style="list-style-type: none"> • Энэ удирдлагын төлөвлөгөөний шаардлагад хамааралтай үйл ажиллагааны нийцтэй байдлын мониторинг хийхийн тулд ажлын байрны үзлэг шалгалт зохион байгуулах. • Эрдэст хаягдлын бүх мэдээллийг бүртгэж, тайлагнах.
Нийт ажилчид ба гэрээт гүйцэтгэгчид	<ul style="list-style-type: none"> • Эрдэст хаягдлын байгаль орчинд нөлөөлөл үзүүлэхэд хүргэх үйл ажиллагаа бүрийг тайлагнах. • Тус удирдлагын төлөвлөгөөг зөрчиж буй бүх үйл ажиллагааг тайлагнах.

3.2 Гол уялдаа холбоо

Энэ удирдлагын төлөвлөгөөний (энэ удирдлагын төлөвлөгөөний бүрэлдэхүүн хэсгүүдийг хэрэгжүүлэхэд үүрэгтэй албан тушаалтан г.м.) хэрэгжүүлэлтийн гол харилцан үйлчлэлүүд нь:

- Ил болон далд уурхайн хэлтэс, ялангуяа газар болон усны эх үүсвэрийг Хаягдал чулуулгийн урсац ба хүчил үүсгэж болзошгүй хаягдал материалуудаас (ХҮБ) хамгаалж, Хаягдал чулуулгийн овоолго нь энэ төлөвлөгөө ба холбогдох баримт бичгийн дагуу баригдаж, ашиглагдан, хаагдаж буйг нягтлах;
- Уурхайн инженерийн хэлтэс, ялангуяа уурхайн эрдэст хаягдал хаях цэгийн бүтцийн тогтвортой байдлын асуудалтай холбоотойгоор; ба
- Хаягдлын удирдлагын баг (ХУБ), ялангуяа гүний усны эх үүсвэрийн хамгаалалтын асуудлаар харилцан холбоотой байдаг.

4. ТӨСЛИЙН СТАНДАРТ

Төслийн бүх үйл ажиллагаа холбогдох стандарт (төслийн стандарт)-уудад нийцсэн байх шаардлагатай. Төслийн стандартуудад:

- Монгол улсын Үндэсний холбогдох стандартууд;

Эрдэст хаягдал удирдлагын төлөвлөгөө		
Хүчин төгөлдөр болох огноо: 2013.09.01	Баримт бичгийн дугаар: ОТ-10-E13-PLN-0001-M	Хувилбар: 1.2

- Байгаль орчинд нөлөөлөх байдлын нарийвчилсан үнэлгээний шаардлагууд;
- Монгол улсын засгийн газрын агентлагуудаас тавьсан шаардлагууд ба бусад үүрэг амлалтууд;
- Зээлдүүлэгчийн холбогдох стандартууд ба удирдамжууд;
- Рио Тинтогийн холбогдох стандартууд;
- Оюутолгой дагаж мөрдөх үүрэг хүлээсэн аж үйлдвэрийн бусад удирдамжууд орно.

4.1 Монгол улсын холбогдох хууль тогтоомж ба үндэсний стандарт

Монгол улсын стандартууд ба журмууд

Монгол улсын байгаль орчны тухай дараах хуулиуд эрдэст хаягдлын удирдлагаэд хамааралтай:

- 1988 онд батлагдаж 2005 онд нэмэлт өөрчлөлт хийгдсэн Монгол улсын Газрын хэвлийн тухай хууль нь эдийн засгийн эрдэст материалууд болон уул уурхайд хамааралгүй үйл ажиллагаа гэсэн газрын хэвлийн материалуудын ашиглалтыг зохицуулж, олборлолтын үеийн газрын хэвлийн ашиглалтад тавих шаардлагуудыг тодорхойлдог.
- 1994 онд батлагдаж, 2012 онд нэмэлт өөрчлөлт оруулсан Газрын тухай хууль нь төрийн өмчийн газрын эзэмшил ба ашиглалт болон байгаль орчинд нөлөөлөх нөлөөллийг бууруулах ба эвдэгдсэн газрын нөхөн сэргээлт гэх мэт холбогдох бусад асуудлуудыг зохицуулдаг. Газарт мониторинг хийж, хамгаалаж, мөн нөхөн сэргээж зөвшөөрлийн дагуу ашиглах ёстой. Хүний эрүүл мэнд, байгаль орчин, экологийн тэнцвэрт байдал болон үндэсний аюулгүй байдалд хор хөнөөл учруулж болох аливаа үйл ажиллагааг хориглодог. Гадаад улс орон, олон улсын байгууллагууд, хуулийн этгээд болон иргэд нь газрыг тусгай зориулалтаар, тодорхой хугацаанд гэрээний нөхцлийн дагуу хуульд нийцүүлэн ашиглах боломжтой.
- 2012 онд шинэчлэгдэн найруулагдаж, батлагдсан Агаарын тухай хууль нь хүний эрүүл, аюулгүй орчинд амьдрах эрхийг хангах, өнөө болон ирээдүй үедээ байгалийн тэнцвэрийг хадгалан үлдээхийн тулд агаарын хамгаалалт болон агаарын бохирдлоос урьдчилан сэргийлэх үйл ажиллагааг зохицуулдаг. Тус хуулиар агаарын тодорхой суурин бохирдлын эх үүсвэрүүдэд гэрчилгээжилтийн систем тогтоож, агаарын бохирдлын тодорхой түвшингүүдэд төлбөр ноогдуулсан. Гэрчилгээг орон нутгийн засаг даргаас авах шаардлагатай.
- Агаарын бохирдлын төлбөрийн тухай хуулиар (Тус хууль 2010 оны 6 сарын 24-нд хүчин төгөлдөр болсон ба 2012 оны 6 сарын 23-нд нэмэлт өөрчлөлт оруулсан) агаарын бохирдлын төлбөр ногдуулж, төлбөрийн хураамжийг тогтоосон. Хийн хаягдлын мониторинг ба хүлэмжийн хийг бууруулах технологи г.м. агаарын бохирдлыг бууруулах технологийг шинэ буюу өргөтгөсөн бүх байгууламжуудад олон улсын стандартуудын дагуу хэрэгжүүлэх шаардлагатай. Түүнчлэн тус хуулиар агаар мандалд ялгарсан хийн хаягдлын төлбөрийн хураамжийн системийг тогтоосон. Агаарын бохирдлын төлбөрийн тухай хууль эдгээр төлбөрүүдийг дэлгэрэнгүй тодорхойлсон.
- 2012 онд шинэчлэн найруулж баталсан Усны тухай хууль нь усны хамгаалалт, ашиглалт, нөхөн сэргээлт болон усны сав газруудтай холбоотой асуудлуудыг зохицуулдаг. Тус хуулиар усны эх үүсвэрийн бүртгэлийн журам болон Монгол улсын бүх түвшний төр засгийн удирдлагуудад усны асуудлаар өгөгдсөн бүх эрх мэдэл, үүрэг хариуцлагыг тодорхойлж, хуулийн этгээд бохир усыг дахин ашиглахыг дэмжсэн. Үйлдвэрлэлийн ажиллагааны явцад бохир ус үйлдвэрлэж байгаа ус хэрэглэгч буюу этгээд ус ашиглалт/бохирдлын төлбөрийг төлөх шаардлагатай. 2012 онд баталсан Усны бохирдлын тухай хуулинд заасан журмын дагуу усны бохирдлын төлбөрийг тогтоож, авна. Төлбөрийн хэмжээ килограмм тутамд 100 – 500 төгрөг байна.

Эрдэст хаягдал удирдлагын төлөвлөгөө		
Хүчин төгөлдөр болох огноо: 2013.09.01	Баримт бичгийн дугаар: ОТ-10-E13-PLN-0001-M	Хувилбар: 1.2

- 2012 онд шинэчлэн найруулж, батлан 2012 оны 6 сарын 23-нд хүчин төгөлдөр болсон Байгаль орчинд нөлөөлөх байдлын үнэлгээний тухай хууль нь байгаль орчинд нөлөөлөх байдлын үнэлгээнүүдэд чиглэсэн байдаг. Тус хуулийн дагуу лиценз эзэмшигч хаягдал чулуулгийн удирдлагын журмыг багтаасан байгаль орчны хамгаалалт болон удирдлагын төлөвлөгөөнүүдтэй байх ёстой.
- 2012 онд батлагдсан Хог хаягдлын тухай хууль нь хог хаягдлын цуглуулалт, тээвэрлэлт, хадгалалт, дахин ашиглалт болон устгалын асуудлыг зохицуулдаг. Энэ хуулиар лиценз эзэмшигч нь байгаль орчныг хамгаалах болон хаягдал чулуулгийн журмыг агуулсан удирдлагын төлөвлөгөөтэй байх ёстой.
- Ил уурхай аюулгүй ажиллагааны дүрмүүд (Үйлдвэр, худалдааны яамны сайдын 2003 оны 98 дугаар захирамжаар батлагдсан). Эдгээр аюулгүй ажиллагааны дүрмүүд Монгол улсын нутаг дэвсгэр дээр ашигт малтмалын ордыг ил уурхайн аргаар олборлодог уул уурхайн компаниудын хаягдал чулуулаг ба ус зайлуулалтын үйл ажиллагааны журмуудыг тусгасан.

Монгол улсын дараах стандарт, журмууд нь эрдэст хаягдлын удирдлагын шаардлагуудыг багтаасан:

- MNS 4943:2011 Хүрээлэн буй орчинд нийлүүлэх цэвэрлэсэн бохир ус;
- MNS 4916:2000 Байгаль орчин. Алтны шороон ордыг ил уурхайгаар ашиглах явцад эвдэрсэн газрын нөхөн сэргээлт;
- MNS 3342:1982 Гүний усны хамгаалалтын ерөнхий шаардлагууд;

4.2 БОНБНУ-ний шаардлагууд

Оюутолгой төсөлд эрдэст хаягдлын удирдлагай шууд холбоотой БОНБНУ-ний тодорхой шаардлагууд байдаггүй. БОНБНУ-нд хавсаргадаг Байгаль орчны хамгаалах төлөвлөгөө, орчны мониторингийн хөтөлбөрт тодорхойлогдсон эрдэст хаягдал чулуулгийн удирдлага ба мониторингийн шаардлагуудыг тус удирдлагын төлөвлөгөөнд оруулсан.

4.3 Монгол улсын засгийн газрын эрх бүхий байгууллагаас тогтоосон бусад үүрэг даалгавар ба шаардлагууд

Монгол улсын засгийн газрын агентлагуудаас Оюутолгой төсөлд тавьсан шаардлага, үүрэг даалгаварыг тодорхойлсон гол баримт бичиг нь 2009 оны 10 сарын 6-ны өдөр хийгдсэн төслийн Хөрөнгө оруулалтын гэрээ юм. Зургадугаар бүлэг (байгаль орчин) нь эрдэст хаягдлын удирдлагаэд шууд хамааралтай биш боловч (6.4,6.9 ба 6.10) заалтууд дараах шаардлагыг тодорхойлдог:

- Хөрөнгө оруулагч нь Оюутолгой төслийн хэрэгжилттэй холбоотой Байгаль орчны хамгаалалтын төлөвлөгөө /цаашид “БОХТ” гэх/, орчны мониторингийн хөтөлбөрийг хэрэгжүүлэхэд шаардагдах жил бүрийн бүх зардлыг хариуцах бөгөөд байгаль орчны хамгаалалтын төлөвлөгөөнд дурдсан арга хэмжээг хэрхэн биелүүлж байгаа тухай хараат бус, мэргэшсэн, эрх бүхий гадаад шинжээчийн тайланг 3 /гурав/ жил тутам байгаль орчны асуудал эрхэлсэн төрийн захиргааны төв байгууллагад хүргүүлнэ.
- Хөрөнгө оруулагч нь Гол үйл ажиллагаатайгаа холбоотой байгаль орчны дүн шинжилгээ, мониторингийн иж бүрэн үнэлгээний хөтөлбөрийн тайланг жил тутам байгаль орчны асуудал эрхэлсэн төрийн захиргааны төв байгууллагад хүргүүлнэ.
- Байгаль орчны мониторингийн хөтөлбөрөөр агаар, ус, хөрс, амьтан, ургамал болон газрын хэвлийд аливаа материаллаг сөрөг

Эрдэст хаягдал удирдлагын төлөвлөгөө		
Хүчин төгөлдөр болох огноо: 2013.09.01	Баримт бичгийн дугаар: ОТ-10-E13-PLN-0001-M	Хувилбар: 1.2

нөлөөлөл үзүүлсэн нь тогтоогдвол Хөрөнгө оруулагч уг нөлөөллийг арилгах шаардлагатай арга хэмжээг өөрийн хөрөнгөөр авч хэрэгжүүлнэ

4.4 Холбогдох олон улсын стандартууд ба удирдамжууд

Оюутолгой төслийн хэрэгжүүлэх олон улсын стандартууд нь Олон улсын санхүүгийн корпораци (ОУСК) ба Европын сэргээн босголт, хөгжлийн банкны (ЕСБХБ) тавьдаг дараах стандартууд юм:

- ОУСК-ийн Байгаль орчин, эрүүл мэнд, аюулгүй ажиллагааны ерөнхий удирдамжууд (2007 оны 4-р сар);
- ОУСК-ийн уул уурхайд тавих Байгаль орчин, эрүүл мэнд, аюулгүй ажиллагааны удирдамжууд (2007 оны 12-р сар);
- ОУСК-ийн Байгаль орчин, нийгмийн тогтвортой байдлын гүйцэтгэлийн стандартууд (2006 он) (тухайлбал ГС1: Нийгэм, байгаль орчны үнэлгээ ба удирдлагын системүүд ба ГС3 Бохирдлоос урьдчилан сэргийлэх ба бууруулах);
- ЕСБХБ-ны Гүйцэтгэлийн шаардлагууд (2008 он) (ялангуяа ГШ1: Байгаль орчин, нийгмийн үнэлгээ ба удирдлага болон ГШ3: Бохирдлоос урьдчилан сэргийлэх ба бууруулах).

Түүнчлэн энэхүү удирдлагын төлөвлөгөө нь олон улсын хэмжээнд хүлээн зөвшөөрөгдсөн дараах тэргүүлэх туршлагыг харгалзан үзсэн:

- Олборлох аж үйлдвэрийн хог хаягдлын удирдлагын тухай ЕХ-ны 2006/21/ЕЕС удирдамж;
- Уурхайн үйл ажиллагааны хаягдал хүдэр ба чулуулгийн удирдлагын тэргүүлэх туршлагын тухай ЕХ-ны лавлагаа баримт бичиг (2009 оны 1-р сар)

4.5 Рио Тинтогийн холбогдох стандартууд

Эрдэст хаягдлын удирдлагад хамааралтай Рио Тинтогийн гол стандарт нь Байгаль орчны стандарт - Химийн реактив эрдэст хаягдлын удирдлага юм.

4.6 Төслийн холбогдох стандартуудын хураангуй

Оюутолгой төсөл нь үндэсний стандарт, зээлдүүлэгийн стандарт болон Рио Тинтогийн стандартаас хамгийн хатууг нь төслийн стандарт болгон тухайн стандартад нийцэж ажиллах болно. Эрдэст хаягдлын стандартын хувьд, тус удирдлагын төлөвлөгөөний амжилттай хэрэгжилтийг усны чанарын стандартууд (Усны удирдлагын төлөвлөгөөг харна уу, лав: ОТ-10-E10-PLN-0001) болон тоосжилттой холбоотой (Агаар мандалд ялгарах хийн хаягдлын удирдлагын төлөвлөгөөг харна уу, лав: ОТ-10-E2-PLN-0001) агаарт ялгарах хийн хаягдлын стандартын гүйцэтгэлээр хэмжинэ.

Эрдэст хаягдал удирдлагын төлөвлөгөө		
Хүчин төгөлдөр болох огноо: 2013.09.01	Баримт бичгийн дугаар: ОТ-10-E13-PLN-0001-M	Хувилбар: 1.2

5. УДИРДЛАГЫН ХЯНАЛТУУД

5.1 Хаягдлын удирдлагын ерөнхий хандлага

Тус удирдлагын төлөвлөгөөний гол зорилго нь шинээр үүсэх хаягдлыг аюулгүй тээвэрлэж, боловсруулж, хаяхын тулд Оюутолгойн эрдэст хаягдал болон баяжуулах үйлдвэрийн хаягдлын удирдлагын зохистой хэрэгжилтийг баталгаажуулах явдал юм. Үүнийг батлагаажуулахдаа эрдэст хаягдлын байгууламж болон талбай нь физик, биологи болон химийн хувьд аюулгүй найдвартай гэдгийг магадлана. Эрдэст хаягдлын үйлдвэрлэл, үүнээс болж эвдрэх газрын хэмжээг багасгаж, хаягдлыг дахин ашиглах, уурхайн талбайд буцааж булах болон техник-эдийн засгийн хувьд үр ашигтайгаар нөхөн сэргээх боломжуудыг хайдаг.

Үүнд шимт хөрс, тунамал элс, хайргыг бусад барилгын ажил, талбайн нөхөн сэргээлтэнд ашиглах зэрэг эрдэст хаягдлын дахин ашиглалтыг багтаасан. Хүчил үүсгэгч ба хүчил үл үүсгэгч хаягдал чулуулгийг ХХБ-ийн далангийн барилгын ажилд өргөнөөр ашиглах ба хүчил үл үүсгэгч болон хүчил саармагжуулагч материалыг уурхайн олборлолтын дараах газар хэлбэржүүлэлтэнд хучих материал, тогтворжуулагч болон хүчил саармагжуулагч болгон ашиглана.

Үе шаттай нөхөн сэргээлт, уурхайн талбайн хучилт, ялангуяа Хаягдал чулуулгийн овоолго зэргийг газрыг аюулгүй, тогтвортойгоор хэлбэржүүлэхийн тулд тэдгээрийг тухайн нутгийн эргэн тойрны газрын гадаргын төрхтэй ижил толгод мэт хэлбэртэйгээр хэлбэржүүлнэ.

5.2 Хаягдлын удирдлагын төлөвлөгөө

Ашигт малтмалын орд газрын хэсэг бүрийн олборлолт, ашиглалтаас үүсэх хаягдлын хэмжээ, физик ба химийн шинж чанар, аюулыг тодорхойлж, үнэлэх, баримтжуулахын тулд Оюутолгой эрдэст хаягдлын удирдлагын төлөвлөлтийг хэрэгжүүлнэ. Тус төлөвлөгөөг Оюутолгойн эрдэст хаягдал, хүчиллэг чулуулгийн урсац ба овоолгын удирдлагын хэрэгжилтийн цогц төлөвлөгөөний дагуу боловсруулах ба тус төлөвлөгөөг боловсруулснаар Оюутолгой өөрийн эрдэст хаягдлын бүртгэлийг хянаж, хаягдлын урт хугацааны физик, хими шинж чанар болон байгаль орчны нөлөөллийн өнөөгийн загварчлалыг хийх боломжтой болох юм. Эдгээрийг туршилт ба мониторингийн мэдээг ашиглан шалгах боломжтой.

Оюутолгойн Эрдэст хаягдал, хүчиллэг чулуулгийн урсац ба овоолгын удирдлагын хэрэгжилтийн цогц төлөвлөгөө дараах хэсгүүдээс бүрдэнэ:

- Хаягдал ба хаягдлын байгууламжийн физик, химийн аюулын үнэлгээний хураангуй;
- Хими болон физик аюулуудыг бууруулах арга хэмжээнүүд;
- Эрдэст хаягдлын удирдлага ба талбайн өнөөгийн нөхцөлд удирдлагын төлөвлөгөөг өдөр тутам хэрэгжүүлэхтэй холбоотой тодорхой үүрэг, хариуцлагуудын хуваарилалт;
- Хэрэгжиж буй нарийвчилсан мониторинг ба мэдээлэл цуглуулах шаардлагууд; ба
- Онцгой байдлын төлөвлөгөө ба хэрэгжүүлэх арга хэмжээ, төлөвлөгөөгүй нөхцөл, гэнэтийн нөлөөллийн үед авах арга хэмжээнүүд.

5.3 Хэрэгжилт ба ашиглалт

Энэ эрдэст хаягдлын удирдлагын төлөвлөгөө нь Оюутолгойн эрдэст хаягдал, хүчиллэг чулуулгийн урсац ба овоолгын удирдлагын хэрэгжилтийн цогц төлөвлөгөөний дагуу хэрэгжинэ.

Түүнчлэн хаягдал чулуулгийн тохирох ангилан ялгалт, тээвэрлэлт, хадгалалт болон удирдлагатай холбоотойгоор Оюутолгойн эрдэст хаягдал, хүчиллэг чулуулгийн урсац ба овоолгын удирдлагын хэрэгжилтийн цогц төлөвлөгөө нь дараах журмуудаар улам баяждаг. Эдгээр нь Оюу толгойн эрдэст хаягдлын удирдлагын үйл ажиллагаануудын талаар илүү дэлгэрэнгүй харуулсан байдаг. Үүнд:

ОЮУ ТОЛГОЙ ХХК

Эрдэст хаягдал удирдлагын төлөвлөгөө		
Хүчин төгөлдөр болох огноо: 2013.09.01	Баримт бичгийн дугаар: ОТ-10-E13-PLN-0001-M	Хувилбар: 1.2

- Өнгөн хөрсийг хуулах, ажиллах болон Өнгөн хөрстэй ажиллах журам (ОТ-10-E9-PCR-0001),
- Хаягдал хадгалах байгууламжийн үйл ажиллагаа, засвар, хяналтын гарын авлага (TSF OPS 1);
- Усны Мониторингийн Төлөвлөгөө (ОТ-10-E10-PLN-0002).

Түүнчлэн, дараах журам нь Рио Тинтогийн эрдэст хаягдлын Удирдлагын Стандартын хэрэгжилтийг дэмждэг:

- Оюу толгойн ЭМААБОАБОН-ийн МС-ийн 3-р элемент, Эрсдлийн бүртгэлийн бэлтгэл ажил (ОТ-03-PRC-0001-E Аюул ба Эрсдлийн Удирдлага).

Дараах хүснэгтэнд энэ Удирдлагын төлөвлөгөөний хэсэг болгойн Оюу толгойн хийж гүйцэтгэх гол удирдлагын хяналт ажлуудыг харуулав.

ОЮУ ТОЛГОЙ ХХК

Эрдэст хаягдал удирдлагын төлөвлөгөө		
Хүчин төгөлдөр болох огноо: 2013.09.01	Баримт бичгийн дугаар: ОТ-10-Е8-PLN-0001-М	Хувилбар: 1.1

Хүснэгт 2. Удирдлагын гол хяналтууд

ID	Хэрэглээ/ Үйл ажиллагаа	Хяналтын тодорхойлолт	Хариуцах талууд	Хяналтын хэлбэр
MW01	Шимт хөрсний үлдэгдэл ба ангилал	Газрыг барилга (Хаягдал чулуулгийн овоолго, агуулах, хаягдал хадгалах байгууламж болон бусад дэд бүтэц) болон уурхайн зориулалтаар хөндөхөөс өмнө шимт хөрс, тунамал элс, хайргыг хуулан авч зөвшөөрөгдсөн хадгалах байршил руу тээвэрлэнэ. Тус үйл ажиллагааг Газар ашиглалтын удирдлагын төлөвлөгөөний дагуу хэрэгжүүлнэ.	ЭМААБОАБОН-ийн хэлтэс – Газрын удирдлагын баг Ашиглалтын хэлтсүүд	Дотоод аудитын хөтөлбөр Газар хөндөх зөвшөөрөл
DM(1)	Ундай голын голдирол өөрчлөлт	Ундай голын даланг барьж дуустал тус голын сувагт хаягдал чулуулаг байрлуулахгүй.	Ил уурхайн хэлтэс	Бүрэн – хяналт шинжилгээ шаардлагагүй
DM (2)	Ундай голын голдирол өөрчлөлт	Хаягдал чулуулгийн өмнөд овоолгын урд (доод талын налуу) талын Ундай голын идэвхигүй сувгийн дагуу ус нэвтэрдэггүй далан барина. Далан нь шүүлэлтийн ус болон Хягдал чулуулгийн овоолгоос урсан орж ирэх усыг цуглуулах цөөрөмтэй байна. Энд цугларсан усыг ууршуулах эсвэл Усны Мониторингийн Төлөвлөгөөний дагуу зохицуулагдана.	Барилгын хэлтэс	Бүрэн – хяналт шинжилгээ шаардлагагүй
MW04	Эрдэст хаягдлын ангилалт	Хаягдал чулуулаг, хөрс хуулалтын нягтраагүй чулуулаг, бага агуулгатай хүдэр зэргийг зэс, нийт хүхрийн агуулга болон эрдсийн найрлага дээр нь үндэслэн Оюутолгойн эрдэст хаягдал, хүчиллэг чулуулгийн урсац ба овоолгын удирдлагын хэрэгжилтийн цогц төлөвлөгөөний дагуу ангилна.	Ил уурхайн хэлтэс – Геологийн хэлтэс	Дотоод аудитын хөтөлбөр
MW05	Эрдэст хаягдал чулуулгийн ангилалт	1-р босоо амны үйл ажиллагааны чулуулгийн овоолго дах бүх чулуулгийг хүчил үүсгэж болзошгүй чулуулагт тооцдог. Ил уурхайн хүчил үүсгэж болзошгүй хаягдал чулуулгийн овоолго эсхүл ХХБ-ийн барилгын ажлын хүчил үүсгэж болзошгүй чулуулгийн бүс руу эцэслэн шилжүүлэн зөөх хүртэл 1-р босоо амны чулуулгийн овоолгыг ХҮБЧ - ийн овоолго хэмээн удирдан зохицуулна.	Баяжуулахын хэлтэс	Эрдэст хаягдлын бүртгэл Ажиглалт

ОЮУ ТОЛГОЙ ХХК

Эрдэст хаягдал удирдлагын төлөвлөгөө		
Хүчин төгөлдөр болох огноо: 2013.09.01	Баримт бичгийн дугаар: ОТ-10-E8-PLN-0001-M	Хувилбар: 1.1

ID	Хэрэглээ/ Үйл ажиллагаа	Хяналтын тодорхойлолт	Хариуцах талууд	Хяналтын хэлбэр
MW06	Эрдэст хаягдлын ангилан ялгалт	Босоо амны нэвтрэлт, налуу малталт бүрийн явцад геологи, нийт хүхрийн агуулгаас хамааран хүчил үл үүсгэгч чулуулаг нь дээд талд нь, хүчил үүсгэх боломжтой чулуулаг доод талд нь байхаар ялгаж зүсэлтийн өндөржилтийг сонгоно. ХҮБЧ-ийн стандартын дагуу хянан, зохицуулдаг далд уурхайн хаягдал чулуулгийн нэгдсэн (бүх босоо ам, налуу малталтад үйлчилнэ) овоолгод ХҮБЧ-ийг байрлуулна. Хүчил үл үүсгэгч чулуулгийг барилгын ажил/хаалтын материалд ахин ашиглахаар түр овоолгод байрлуулна, эсвэл далд уурхайн хаягдал чулуулгийн нэгдсэн овоолгод байрлуулна .	Далд уурхайн хэлтэс Баяжуулахын хэлтэс	Эрдэст хаягдлын бүртгэл Геологи болон хүхэрийн туршилтын хариу
MW07	Ангилэгдсан исэлдсэн материал	Ангилэгдсэн исэлдсэн материал (SOM)-ыг ангилэгдсэн ислийн материалын салангид овоолгод тусад нь овоолох ба уусгах буюу дуусах хүртэл хүчил үүсгэх боломжтой чулуулаг хэлбэрээр боловсруулж, зохицуулдаг.	Ил уурхайн хэлтэс	Эрдэст хаягдлын бүртгэл Лабораторийн шинжилгээ
MW08	Дулааны Төв станцын үнс	Дулааны төв станцаас гарах үнсийг хүчил үүсгэгч чулуулаг хэлбэрээр боловсруулж, Хаягдал чулуулгийн овоолго дээр капсул хэлбэрт оруулна.	Дулааны төв станц Ил уурхай	Эрдэст хаягдал чулуулгийн бүртгэл
MW09	Хүчиллэг чулуулгийн урсац	Хаягдал чулуулгийн овоолгууд болон бусад овоолгуудын хүчиллэг чулуулгийг урсацын хяналтын стратеги дараах хэсгээс бүрдэнэ: 1) Хүчил үл үүсгэх ба үүсгэх боломжтой чулуулгийг ангилан тусад нь боловсруулах; 2) Үйл ажиллагааны эргэн тойрны бүс нутгийн усыг барьж хязгаарлах бодлого; ба 3) Хүчил үүсгэх боломжтой хаягдал чулуулгийн гадаргууг хучсаны дараа хүчил үл үүсгэх хаягдал чулуулгаар бүрж, хадгалалтын бүрхүүлийн системийг байгуулна.	Ил уурхайн хэлтэс	Эрдэст хаягдлын бүртгэл Лабораторийн шинжилгээ

ОЮУ ТОЛГОЙ ХХК

Эрдэст хаягдал удирдлагын төлөвлөгөө		
Хүчин төгөлдөр болох огноо: 2013.09.01	Баримт бичгийн дугаар: ОТ-10-Е8-PLN-0001-М	Хувилбар: 1.1

ID	Хэрэглээ/ Үйл ажиллагаа	Хяналтын тодорхойлолт	Хариуцах талууд	Хяналтын хэлбэр
MW10	Хаягдал чулуулгийн гадаргын хэлбэржилт	Хаягдал чулуулгийн овоолго, бага агуулгатай хүдрийн овоолго, ангилагдсан исэлдсэн материалын овоолгуудыг харагдах үзэмжинд сөргөөр нөлөөлөхөөргүйгээр газрын дундаж гадаргаас дээш 90 м-с дээш гарахгүй өндөртэй байлгах шаардлагатай ба мөргөцөг бүрийн өндөр 30 метрээс хэтрэх ёсгүй.	Ил уурхайн хэлтэс	Дотоод аудитын хөтөлбөр Ажиглалт
MW11	Хаягдал чулуулгийн гадаргын хэлбэржилт	Улнаас тааз хүрэх нийт налууг 22°-с хэтрүүлэхгүйн тулд хаягдал чулуулгийн овоолго, бага агуулгатай хүдрийн овоолго ба ангилагдсан исэлдсэн материалын овоолго зэрэг нь шаталсан хэлбэртэй байх ёстой (2.5:1 хөндлөн:босоо) ба дахин хэлбэржүүлсний дараа налуугийн аль ч хэрчим 26°-с (2:1) хэтрэх ёсгүй.	Ил уурхайн хэлтэс	Дотоод аудитын хөтөлбөр Ажиглалт
MW12	Хаягдал чулуулгийн овоолгын хаалтын үйл ажиллагаа	Хаалт болон ашиглалтын үед гадаргын урсац усны чанарыг хамгаалах, шүүрэлтийг бууруулах, салхины элэгдлийг хянах болон ургамлыг дахин ургуулах зорилгоор хүчил үүсгэх боломжтой бүх чулуулгийг хүчил үл үүсгэгч чулуулгаар хучина.	Ил уурхайн хэлтэс	Дотоод аудитын хөтөлбөр Ажиглалт
MW13	Хаягдал чулуулгийн овоолгын Удирдлага	Байгаль орчин болон геотехникийн илэрхий эрсдэл байгаа эсэхийг нягтлахын тулд хаягдал чулуулгийн овоолгын геотехникийн болон геохимийн шинж чанарыг ажиглалт, хаалтын үе шатны турш зохицуулж, хянаж шинжилнэ. Асуудалтай газар бүрт засч залруулах зохих арга хэмжээ авч, сөрөг нөлөөллийг бууруулна.	Ил уурхайн хэлтэс	Мониторингийн дүнгүүд
MW14	Хаягдал хадгалах байгууламжийн удирдлага	Хаягдал хадгалах байгууламжийг Оюутолгойн төслийн хаягдал хадгалах байгууламж 2010 он ТЭЗҮ-ний шинэчлэгдсэн судалгаа (КСВ, 2011 он) болон цаашид шинэчлэх баримт бичигт тодорхойлсон зураг төслийн шалгуурыг хангахуйц түвшинд барина. Хүчиллэг чулуулгийн урсац үүсгэхгүйн тулд хаягдлын нэвчилтийн усыг хүчил үүсгэж болзошгүй чулуулагтай нийлэх байдлыг бууруулахын тулд ХХБ-ийн далангийн зураг төслийг гаргаж, байгуулна.	Ил уурхайн хэлтэс	Дотоод аудитын хөтөлбөр Ажиглалт

ОЮУ ТОЛГОЙ ХХК

Эрдэст хаягдал удирдлагын төлөвлөгөө		
Хүчин төгөлдөр болох огноо: 2013.09.01	Баримт бичгийн дугаар: ОТ-10-Е8-PLN-0001-М	Хувилбар: 1.1

ID	Хэрэглээ/ Үйл ажиллагаа	Хяналтын тодорхойлолт	Хариуцах талууд	Хяналтын хэлбэр
MW15	Хаягдал хадгалах байгууламжийн удирдлага	Барилга, ашиглалтын үе шатанд хажуугийн хэсэг нь хүлээн зөвшөөрөгдөхгүй хэмжээгээр хазайж шилжсэн, суулт өгсөн болон элэгдсэн эсэхийг хянахын тулд хаягдал хадгалах байгууламжийн далан, хаягдал чулуулгийн овоолго ба бусад овоолгуудын ажиглалтыг өдөр тутам хийнэ.	Ил уурхайн хэлтэс	Ажиглалт
MW16	Хаягдал хадгалах байгууламжийн хаалтын үйл ажиллагаа	Хаягдлын сүүлчийн үе давхаргыг хийсний дараа гадаргууг хүчил үл үүсгэгч хаягдал чулуулгаар хучиж, хаягдлын нийт идэвхигүй ил гадаргыг багасгаж, салхинд элэгдэх эрсдлийг бууруулахын тулд дээр нь дахин ургамалжуулна.	Ил уурхайн хэлтэс	Ажиглалт
MW17	Гадаргын усны удирдлага	Хаягдал чулуулгийн овоолго болон хаягдал хадгалах байгууламжаас гарах гадаргын ус ба аливаа шүүрэлтийг зохицуулахдаа усны хяналтгүй асгаралтаас урьдчилан сэргийлж, дахин ашиглах усны хэмжээг нэмэгдүүлэх зорилгоор ус шүүрүүлэх болон шавхуургын хэд хэдэн арга хэмжээгээр зохицуулна.	Ашиглалтын хэлтсүүд	Дотоод аудитын хөтөлбөр Ажиглалт
MW18	Гадаргын усны удирдлага	Ил уурхай, далд уурхай, хаягдал чулуулгийн овоолго, агуулах ба хаягдал хадгалах байгууламжаас гарах аливаа усыг технологийн усны хэлхээнд оруулах буюу бусад ашигтай аргаар ашиглах зорилгоор талбайд барьж байна.	Ил уурхайн хэлтэс Байгаль орчны хэлтэс	Дотоод аудитын хөтөлбөр

Эрдэст хаягдал удирдлагын төлөвлөгөө		
Хүчин төгөлдөр болох огноо: 2013.09.01	Баримт бичгийн дугаар: ОТ-10-E13-PLN-0001-M	Хувилбар: 1.2

6. ХЭРЭГЖИЛТИЙН ХУВААРЬ

6.1 Удирдлагын төлөвлөгөөний хяналт шалгалт

Тус удирдлагын төлөвлөгөөг 2 жил тутам эсвэл үйл ажиллагаа болон байгаль орчны нөхцлүүдтэй уялдан ойр ойрхон хянана.

Энэ журмыг хэрэгжүүлэхтэй холбоотой өөрчлөлт оруулах шаардлага гарвал (Оюутолгойн Эрүүл мэнд, аюулгүй ажиллагаа, байгаль орчин, аюулгүй байдал, орон нутгийн удирдлагын системд багтсан өөрчлөлтийн удирдлагын журам(ОТ-11-PRC-0001)-ын дагуу) тус удирдлагын төлөвлөгөө нь шаардлагын дагуу шинэчлэгдэж байна.

Энэ Удирдлагын төлөвлөгөөний шинэчлэгдсэн хамгийн сүүлчийн хувилбарыг Оюу толгойн нийт ажилчдын хүртээл болгохын тулд ОТ портал дээр тавигдаж байна.

7. МОНИТОРИНГ

7.1 Мониторингийн шаардлагын тойм

Ашиглалтын үе шатны үйл ажиллагаа төслийн стандартуудтай (4-р хэсэг: Төслийн стандартууд-ыг харна уу) нийцэж буйг шалгахын тулд хэрэгжүүлэх мониторингийн арга хэмжээг Эрдэст хаягдал, хүчиллэг чулуулгийн урсац болон овоолгын Удирдлагын Хэрэгжилтийн Төлөвлөгөө болон холбогдох журмуудад тусгасан.

Хэрэв мониторингийн явцад үйл ажиллагаа төслийн стандартуудад үл нийцэн байдал тогтоогдвол магадлан шинжилж, зохих засч залруулах арга хэмжээг авна (Энд харуулсан ОТ ЭМААБОАБОН-ийн МС-н 14-р элемент, Үл нийцэл, осол зөрчил, аолбогдох арга хэмжээ хэсгийг харна уу).

7.2 Гүйцэтгэлийн гол үзүүлэлтүүд

Эрдэст хаягдлын удирдлагаийг хангаж байгаа эсэхийг үнэлэхийн тулд ашиглах Гүйцэтгэлийн гол үзүүлэлтүүдийг (ГҮҮ) доор байгаа Хүснэгт 3-т харуулав.

Хүснэгт 3. Гүйцэтгэлийн гол үзүүлэлтүүд – Эрдэст хаягдлын удирдлага

ID	Гүйцэтгэлийн гол үзүүлэлт	Зорилт	Мониторингийн арга хэмжээ
MWM-KPI 01	Эрдэст хаягдлын удирдлагын тайлагнасан зөрчлийн тоо	Зорилго: зөрчлийг тэглэх Тус төлөвлөгөөг хангаагүй тухай тайлагнасан зөрчлийн тоог бууруулж, үргэлжлүүлэн сайжруулах	Жилд тайлагнасан зөрчлийн тоо
MWM-KPI 02	Эрдэст хаягдлын элэгдлийн давтамж	Мониторингийн дүнгээр элэгдэл буюу тунадасжилтын хяналтын арга хэмжээг зүй зохистойгоор хэрэгжүүлээгүй гэсэн зөрчил гараагүй.	Жилийн тунадасжилт, элэгдэл болон бүтэцтэй холбоотой тайлагнасан зөрчлийн тоо
MWM-KPI 03	Эрдэст хаягдлын удирдлагатай холбоотой бохирдлын тохиолдлын тоо	Зорилго: зөрчлийг тэглэх Эрдэс хаягдал холбоотой хүлээж авсан гомдлын тоог бууруулж, үргэлжлүүлэн сайжруулах	Жилийн эрдэст хаягдалтай холбоотой тайлагнасан олон нийтийн гомдлын тоо (Орон нутгийн харилцааны хэлтэстэй холбоотой байна)

Эрдэст хаягдал удирдлагын төлөвлөгөө		
Хүчин төгөлдөр болох огноо: 2013.09.01	Баримт бичгийн дугаар: ОТ-10-Е13-PLN-0001-М	Хувилбар: 1.2

7.3 Мониторингийн гол үйл ажиллагаа

Оюутолгойн эрдэст хаягдлын мониторинг нь мониторингийн дараах гол мониторингийн үйл ажиллагаан дээр анхаарлаа хандуулдаг:

- Тохиолдож болзошгүй доголдлыг эрт таньж, түүнээс сэргийлэхийн тулд хаягдлын бүтцийн тогтвортой байдлын үзүүлэлтүүдэд мониторинг хийх.
- Хаягдлын шинж чанарыг загварчилж, болзошгүй бохирдлоос эрт сэргийлэхийн тулд хаягдлын агуулахын геохимийн шинж чанарт тогтмол мониторинг хийх.

Ашиглалтын шатанд хэрэгжүүлэх мониторингийн тусгай аргуудыг Хүснэгт 4-т үзүүлэв. Хэрэв аливаа мониторингийн дүн төслийн стандартуудыг хангахгүй байгаа нь илэрвэл, тэдгээрийг зөрчил гэж бүртгэн магадлан шинжилж, засч залруулах арга хэмжээг авах болно (БОНМТ-ий Баримт бичгээс дэлгэрэнгүй мэдээллийг харна уу).

ОЮУ ТОЛГОЙ ХХК

Эрдэст хаягдал удирдлагын төлөвлөгөө		
Хүчин төгөлдөр болох огноо: 2013.09.01	Баримт бичгийн дугаар: ОТ-10-Е13-ПЛН-0001-М	Хувилбар: 1.2

Хүснэгт 4: Мониторингийн гол арга хэмжээ

ID	Сэдэв/Хүрээ	Үзүүлэлтүүд	Аргачлал	Давтамж	Байршил	Тайлбар
MWM1	Эрдэст хаягдлын бүртгэл	Эрдэст хаягдлын жилийн хэмжээ болон нийт хэмжээ	Зайлуулж, боловсруулж дахин ашиглах болон тусгай байгууламжуудад хадгалж байгаа бүх хаягдлуудыг байршил болон хүчил үүсгэх ба үл үүсгэх шинж чанараар нь бүртгэнэ	Улирал бүр	Ү/Х	Байгаль орчны хэлтэс
MWM2	Геохими	Хүчиллэг чулуулгийн урсацын хязгаар	Хаягдал чулуулаг болон баяжуулах үйлдвэрийн хаягдлаас ялгарах шүүрэлтийг эрт таньж, хүчиллэг чулуулгийн шүүрэлтийг зохицуулахын тулд мониторинг хийх	Шүүрэлт үүсэх бүр	Овоолго, хаягдал хадгалах байгууламж, карьер, бага агуулгатай хүдрийн овоолго	Оюутолгойн эрдэст хаягдал, хүчиллэг чулуулгийн урсац ба овоолгын удирдлагын хэрэгжилтийн цогц төлөвлөгөөг харна уу
MWM3	Хаягдал хадгалах байгууламж	Геотехникийн тогтвортой байдал	Хаягдал хадгалах байгууламжийн далангийн хананы ажиглалт болон геотехникийн үнэлгээ	Өдөр тутмын хяналт шалгалт, долоо хоног тутмын тоног төхөөрөмжийн тайлан, улирал тутмын геотехникийн үнэлгээ	Далан ба хил хязгаар	Хаягдал хадгалах байгууламж-ашиглалт, засвар үйлчилгээ болон хяналтын гарын авлагыг үзнэ үү.
MWM4	Хаягдал хадгалах байгууламж	Гүний усны чанарын стандартууд	Эрүүл мэнд, аюулгүй ажиллагаа ба байгаль орчны хэлтэс ХХБ-ийн гүний усны чанарт мониторинг хийж, шүүрэлтийн цөөрмийн ажиглалт хийнэ	ХХБ-ийн гүний ус, шүүрэлтийн байнгын хяналт шинжилгээний улирлын тайлан	ХХБ-ын хяналт шинжилгээний цооног/худаг ба шүүрэлт	Гүний усны мониторингийн төлөвлөгөөг харна уу
MWM5	Хаягдал чулуулгийн овоолго	Гүний усны чанарын стандартууд	Ундай голын уст давхаргыг оруулан ХЧО, ХХБ-ийн эргэн тойронд усны чанарын мониторинг хийх	Гүний ус, шүүрэлтийн байнгын хяналт шинжилгээний жилийн тайлан	ХЧУ –ын хяналт шинжилгээний цооног/худаг болон шүүрэлт (тодорхойлсон бол)	Гүний усны мониторингийн төлөвлөгөөг харна уу
MWM6	Тунадасжилт ба элэгдэл	Налуугийн тогтвортой байдал	Ил уурхай, ХЧО, ангилсан ислийн материалын тундасжилт, элэгдлийн нөлөөллүүд ба тогтвортой байдлыг ажиглаж үнэлгээ	Улирал тутмын геотехникийн хяналт шинжилгээ	Ил уурхай, ХЧО ба ангилагдсан исэлдсэн материал	-

Эрдэст хаягдал удирдлагын төлөвлөгөө		
Хүчин төгөлдөр болох огноо: 2013.09.01	Баримт бичгийн дугаар: ОТ-10-Е13-PLN-0001-М	Хувилбар: 1.2

8. СУРГАЛТ

8.1 Тойм

Бүх шаардлагатай сургалтыг танилцуулах сургалт (ерөнхий мэдлэг олгох) ба тухайн ажил үүрэгт шаардлагатай сургалт гэсэн хэлбэрээр зохион байгуулдаг.

8.2 Танилцуулах сургалт

Оюутолгойн бүх ажилчид ба Оюутолгойд ажиллаж буй бүх гэрээт гүйцэтгэгчдийн ажилчдад танилцуулах ерөнхий сургалт, уурхайн талбайн зааварчилгаа ба эрүүл мэнд, аюулгүй ажиллагаа болон байгаль орчны мэдлэг олгох сургалтыг зохион байгуулдаг.

8.3 Ажил үүрэгт хамааралтай сургалт

Эрдэст хаягдал үүсгэдэг ажил үүрэг эрхэлдэг ажилчид ба гэрээт гүйцэтгэгчдэд Оюутолгойн эрдэст хаягдал, хүчиллэг чулуулгийн урсац ба овоолгын удирдлагын цогц төлөвлөгөөг хэрэгжүүлэх тухай нэмэлт сургалт өгдөг.

Эрдэст хаягдлыг тээвэрлэх ажилчдад нэмэлт сургалт олгох ба тээвэрлэлт хийхдээ замдаа санамсаргүйгээр асгаралт үүсгэхээс урьдчилан сэргийлэх ёстой.

8.4 Бусад сургалтын шаардлагууд

Эрдэст хаягдлын удирдлагатай холбоотой үйл ажиллагаанд оролцох үйлдвэрийн операторууд болон гол ажилчдад нэмэлт мэргэжлийн сургалтыг явуулах болно.

9. АУДИТ

9.1 Дотоод хяналт

Ажлын талбайн ахлах мэргэжилтэн, ахлах ажилтан эрүүл мэнд, аюулгүй ажиллагаа, байгаль орчин, аюулгүй байдал, орон нутгийн өргөн сэдвээр тогтмол үзлэг шалгалтыг гүйцэтгэдэг.

Үзлэг шалгалтын үеэр илэрсэн аливаа осол, зөрчил нь Осол, зөрчлийн Удирдлагын системд тайлагнагддаг (Элемент 14).

Үл нийцэл нь Гүйцэтгэлийн Үнэлгээ ба Аудитын 16-р элементийн дагуу жилийн дотоод аудитын хөтөлбөрөөр хянан шинжлэгддэг. Энэ нь ЭМААБОАБОН-ийн удирдлагын системийн (БОННБҮ болон удирдлагын төлөвлөгөөг оруулаад) шаардлагуудад хир нийцэж байгааг үнэлэхийн тулд хийж гүйцэтгэгддэг.

Энэн үзлэг, шалгалтын үеэр илэрсэн бүх осол зөрчил, үл нийцэл нь Байгаль орчин, нийгмийн Удирдлагын төлөвлөгөөнд тодорхойлогдсон Оюу толгойн ЭМААБОАБОН-ийн шаардлагуудын дагуу тайлагнагдаж байна.

9.2 Гадаад аудит

Энэ төлөвлөгөөтэй нийцэж байгаа байдал нь Рио Тинтогийн ЭМААБО-ы Бизнесийн нийцэмжтэй байдлын Аудитийн Хөтөлбөр болон Төслийн зээлдэгчдийн үнэлгээний нэг хэсэг болдог.

9.3 Гүйцэтгэлийн тайлан

Аудит, үзлэг шалгалт болон осол зөрчлийн бүртгэл нь 8-р элемент-Баримт бичгийн хяналт болон 15-р элемент-Мэдээлэл, бүртгэлийн Удирдлагын дагуу зохицуулагдана.

ОЮУ ТОЛГОЙ ХХК

Эрдэст хаягдал удирдлагын төлөвлөгөө		
Хүчин төгөлдөр болох огноо: 2013.09.01	Баримт бичгийн дугаар: ОТ-10-Е13-PLN-0001-М	Хувилбар: 1.2

10. БАРИМТ БИЧГИЙН МЭДЭЭЛЭЛ

Файлын нэр	ОТ-10-Е13-PLN-0001-М- Эрдэст хаягдал удирдлагын төлөвлөгөө
Тодорхойлолт	Эрдэст хаягдал удирдлагын төлөвлөгөө
Эхийг зохиогч	Химийн бодис ба хог хаягдлын удирдлагын баг
Үүсгэсэн огноо	2013.09.01
Баталсан албан тушаалтан	Марк Слэйтер, ЭМААБО хэлтэсийн Ерөнхий менежер
Баталсан огноо	2013.09.01
Өөрчлөлтийг дугаар бүртгэх	#

Эрсдэлийн зэрэглэл	Үнэлгээ хийсэн огноо	Үнэлгээ хийсэн албан тушаалтан	Хянах хугацаа	Дараагийн хянах огноо
Дунд	2013.09.01	Химийн бодис ба хог хаягдлын удирдлагын баг	2 жил бүр	2017.06.01

Хувилбар	Хянан засварласан огноо	Зохиогч	Баталсан	Хянан засварласан тэмдэглэл
1.0	2013.09.01	Химийн бодис ба хог хаягдлын удирдлагын баг	Марк Слэйтер, ЭМААБО хэлтэсийн Ерөнхий менежер	Баталсан.
1.1	2013.11.23	Л.Мөнхцацрал	Марк Слэйтер, ЭМААБО хэлтэсийн Ерөнхий менежер	Баримт бичгийн дугаарлалтыг засч, баримт бичгийг хянав.
1.2	2015.06.01	Марк Ньюби, Раби Синг Маони Д.Алтерио	ЭМААБОАБОН-ийн Ерөнхий менежер	МОС 2015-003 Албан тушаал, үүрэг хариуцлагыг шинэчилсэн, ӨУ-аас баталсан зээлдүүлэгчийн MW05 болон MW06 үүрэг амлалтыг оруулсан, хяналт шинжилгээний давтамжийг шинэчилсэн (MWM3, 4, 5, 6). Өөрчлөлт оруулсан тэмдэглэл 2014-3 1-р Босоо амны хаягдал чулуулгийн овоолгыг шилжүүлэн байрлуулсан тухай шинэчилсэн мэдээлэл, 2014-3 сар далд уурхайн хаягдал чулуулгийн овоолгыг шилжүүлэн байрлуулсан тухай мэдээллийг шинэчилсэн